

Legea 108 din 1999

pentru infiintarea si organizarea Inspectiei Muncii

Republicata in Monitorul Oficial, Partea I nr. 740 din 10 octombrie 2002

CAPITOLUL I Dispozitii generale

Art. 1. - (1) Se infiinteaza Inspectia Muncii, organ de specialitate al administratiei publice centrale in subordinea Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale, cu sediul in municipiul Bucuresti.

(2) Inspectia Muncii are personalitate juridica si este finantata de la bugetul de stat si din venituri extrabugetare.

Art. 2. - Inspectia Muncii are in subordine inspectorate teritoriale de munca, unitati cu personalitate juridica, care se organizeaza in fiecare judet si in municipiul Bucuresti.

Art. 3. - Inspectia Muncii, prin Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale, poate propune Guvernului infiintarea in subordinea sa, in conditiile prevazute de regulamentul de organizare si functionare, a unor unitati cu personalitate juridica, prin intermediul carora sa se asigure pregatirea sau perfectionarea pregatirii personalului propriu, precum si efectuarea unor prestatii legate de specificul activitatii.

Art. 4. - (1) Functionarea Inspectiei Muncii se reglementeaza prin regulamentul de organizare si functionare, aprobat prin hotarare a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

(2) Regulamentul de organizare si functionare a Inspectiei Muncii va fi adoptat in termen de 60 de zile de la publicarea prezentei legi in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I*).

*) A se vedea Hotararea Guvernului nr. 767/1999 privind aprobarea Regulamentului de organizare si functionare a Inspectiei Muncii, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 464 din 24 septembrie 1999, cu modificarile ulterioare.

CAPITOLUL II Atributiile Inspectiei Muncii

Art. 5. - Obiectivele principale ale activitatii Inspectiei Muncii sunt urmatoarele:

- a) controlul aplicarii prevederilor legale referitoare la relatiile de munca, la securitatea si sanatatea in munca, la protectia salariatilor care lucreaza in conditii deosebite si a prevederilor legale referitoare la asigurarile sociale;
- b) informarea autoritatilor competente despre deficientele legate de aplicarea corecta a dispozitiilor legale in vigoare;
- c) furnizarea de informatii celor interesati despre cele mai eficiente mijloace de respectare a legislatiei muncii;
- d) asistarea tehnica a angajatorilor si angajatilor, pentru prevenirea riscurilor profesionale si a conflictelor sociale;
- e) initierea de propuneri adresate Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale pentru imbunatatirea legislatiei existente si elaborarea de noi acte legislative in domeniu.

Art. 6. - (1) In indeplinirea obiectivelor prevazute la art. 5, Inspectia Muncii are urmatoarele atributii:

- a) in domeniul stabilirii relatiilor de munca controleaza:
 - incadrarea in munca si incetarea activitatii persoanelor care desfasoara orice activitate in temeiul unui contract individual de munca sau al unei conventii civile de prestari de servicii;
 - stabilirea si respectarea duratei timpului de lucru;
 - stabilirea si acordarea drepturilor salariale, precum si a celorlalte drepturi decurgand din munca prestata;
 - accesul fara nici o discriminare pe piata muncii al tuturor persoanelor apte de munca, respectarea normelor specifice privind conditiile de munca ale tinerilor, femeilor, precum si ale unor categorii de persoane defavorizate;
 - respectarea celorlalte prevederi cuprinse in legislatia muncii si a clauzelor contractelor colective de munca;
- b) in domeniul securitatii si al sanatatii in munca:
 - acorda asistenta tehnica persoanelor juridice la elaborarea programelor de prevenire a riscurilor profesionale si controleaza realizarea acestora;
 - efectueaza sau solicita masuratori si determinari, examineaza probe de produse si de materiale in unitati si in afara acestora, pentru clarificarea unor situatii de pericol;
 - dispune sistarea activitatii sau scoaterea din functiune a echipamentelor tehnice, in cazul in care constata o stare de pericol iminent de accidentare sau de imbolnavire profesionala, si sesizeaza, dupa caz, organele de urmarire penala;
 - acorda angajatorilor, persoane juridice si fizice, autorizatia de functionare din punct de vedere al securitatii in munca;
 - retrace autorizatia de functionare din punct de vedere al securitatii in munca, daca constata ca prin modificarea conditiilor care au stat la baza emiterii acesteia nu se respecta prevederile legislatiei in vigoare;
 - cerceteaza accidentele de munca conform prevederilor Normelor metodologice privind comunicarea, cercetarea, inregistrarea, raportarea si evidenta accidentelor de munca;
 - coordoneaza activitatea de instruire si informare a angajatilor in domeniul securitatii, sanatatii si al relatiilor de munca si urmareste activitatea de formare a specialistilor in domeniu;
 - controleaza aplicarea dispozitiilor legale referitoare la certificarea produselor, masinilor, utilajelor si a echipamentelor de protectie din punct de vedere al securitatii in munca, la intrarea acestora pe teritoriul national, prin inspectorii de munca sau prin organisme acreditate de Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale;
 - controleaza respectarea indeplinirii cerintelor legale referitoare la sanatatea in munca si la inlaturarea riscurilor de imbolnaviri profesionale.

(2) Inspectia Muncii furnizeaza, la cerere, celor interesati, contra cost, asistenta de specialitate.

Art. 7. - (1) Contravaloarea unor prestatii prevazute la art. 6 alin. (1) lit. b), precum si a asistentei acordate in conditiile prevazute la art. 6 alin. (2) se suporta de catre beneficiarii acestora si constituie venituri ce se

gestioneaza in regim extrabugetar de catre Inspectia Muncii si, dupa caz, de catre unitatile subordonate acesteia si se utilizeaza pentru acoperirea cheltuielilor curente, de capital si de personal.

(2) Prestatiile prevazute la art. 6 alin. (1) lit. b), pentru care se percep tarife, cuantumul acestora, precum si tarifele pentru asistenta acordata in conditiile prevazute la art. 6 alin. (2) se stabilesc prin ordin al ministrului muncii si solidaritatii sociale.

Art. 8. - In realizarea atributiilor sale Inspectia Muncii coopereaza cu ministere, inspectii din alte domenii, institutii publice sau private, cu reprezentantii partenerilor sociali si poate apela la serviciile unor experti sau ale unor organisme specializate, in conditiile stabilite de regulamentul de organizare si functionare propriu.

Art. 9. - Ministerul Apararii Nationale, Ministerul de Interne si Ministerul Justitiei - Directia Generala a Penitenciarelor, Serviciul Roman de Informatii, Serviciul de Informatii Externe, Serviciul de Telecomunicatii Speciale si Serviciul de Protectie si Paza organizeaza activitatile de inspectie a muncii prin serviciile proprii de specialitate, care au competenta exclusiva numai pentru structurile respective.

CAPITOLUL III Organizarea Inspectiei Muncii

Art. 10. - (1) Inspectia Muncii este condusa de un inspector general de stat.

(2) In exercitarea atributiilor de conducere inspectorul general de stat are in subordine 2 inspectori generali de stat adjunsti.

(3) Inspectorul general de stat este numit prin ordin al ministrului muncii si solidaritatii sociale.

(4) Atributiile inspectorilor generali de stat adjunsti sunt stabilite prin regulamentul de organizare si functionare propriu.

Art. 11. - Inspectoratele teritoriale de munca sunt conduse de cate un inspector sef, numit de ministrul muncii si solidaritatii sociale la propunerea inspectorului general de stat.

Art. 12. - Personalul Inspectiei Muncii este alcatuit din inspectori de munca si din alte categorii de personal.

Art. 13. - Structura organizatorica a Inspectiei Muncii si a inspectoratelor teritoriale de munca, precum si numarul maxim al personalului acestora se stabilesc prin ordin al ministrului muncii si solidaritatii sociale, pe baza si in limita numarului de posturi aprobate pentru Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale prin hotarare a Guvernului.

Art. 14. - (1) Salarizarea personalului incadrat la Inspectia Muncii se stabileste prin lege. Pana la adoptarea unei legi proprii salarizarea se va realiza astfel:

a) pentru Inspectia Muncii, potrivit prevederilor legale aplicabile aparatului propriu al Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale;

b) pentru inspectoratele teritoriale de munca, potrivit prevederilor legale aplicabile serviciilor publice descentralizate ale Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale.

(2) Echivalarea functiilor specifice de conducere si de executie din Inspectia Muncii se face prin hotarare a Guvernului, pana la adoptarea unei legi proprii privind salarizarea personalului Inspectiei Muncii.

Art. 15. - Inspectia Muncii prezinta anual ministrului muncii si solidaritatii sociale un raport de activitate privind modul in care si-a indeplinit atributiile stabilite prin prezenta lege.

CAPITOLUL IV Inspectorul de munca

Art. 16. - (1) Inspectorii de munca sunt functionari publici.

(2) Inspectorii de munca sunt independenti fata de orice schimbare guvernamentala si de orice influenta neprevazuta din afara.

Art. 17. - (1) Incadrarea inspectorilor de munca se face prin concurs sau examen, in raport cu pregatirea profesionala si cu aptitudinile candidatilor.

(2) Numirile in functii de conducere se fac pe baza unor criterii stabilite in Regulamentul de organizare si functionare al Inspectiei Muncii.

Art. 18. - Inspectorii de munca sunt obligati:

a) sa nu aiba nici un interes, direct sau indirect, de orice natura ar fi acesta, in unitatile care se afla sub incidenta controlului lor;

b) sa nu dezvaluie secretele de fabricatie si, in general, procedurile de exploatare, de care ar putea lua cunostinta in exercitarea functiilor lor, nici dupa momentul incetarii, indiferent de motiv, a contractului lor individual de munca;

c) sa pastreze confidentialitatea oricarei reclamatii care semnaleaza nerespectarea prevederilor legale in domeniul reglementat de prezenta lege si sa nu dezvaluie conducatorului persoanei juridice si persoanei fizice sau reprezentantului acestora faptul ca inspectia a fost efectuata ca urmare a unei reclamatii.

Art. 19. - (1) Inspectorii de munca au urmatoarele drepturi:

a) sa aiba acces liber, permanent si fara instiintare prealabila, in sediul persoanei juridice si in orice alt loc de munca organizat de aceasta;

b) sa solicite conducerii persoanei juridice sau persoanei fizice documentele si informatiile necesare pentru realizarea controlului sau pentru efectuarea cercetarii accidentelor de munca;

c) sa procure dovezi, sa efectueze investigatii sau examene, sa ceara prezentarea documentatiei pe care o considera necesara, sa realizeze masuratori sau sa preleveze mostre de substante utilizate in procesul de productie;

d) sa impuna ca abaterile constatate in domeniu sa fie remediate pe loc sau intr-un timp limitat;

e) sa ceara, acolo unde este cazul, modificarea instalatiilor sau a proceselor tehnologice utilizate, daca acestea nu asigura securitatea lucratorilor la locul de munca;

f) sa dispuna intreruperea sau suspendarea imediata a proceselor de munca atunci cand constata o stare de pericol iminent de accident sau de imbolnavire profesionala pentru lucratorii care participa la procesul de productie sau pentru alte persoane;

g) sa apeleze la organisme agreeate pentru a verifica starea locurilor de munca sau a materialelor folosite;

h) sa dispuna masuri atunci cand conducatorul persoanei juridice nu isi indeplineste obligatiile legale;

i) sa sesizeze organele de urmarire penala cu privire la cazurile de abateri considerate infractiuni;

j) sa intre in toate locurile in care se efectueaza lucrari ce implica riscuri pentru securitatea si sanatatea lucratorilor;

k) sa ceara informatii, fie singuri, fie in prezenta martorilor, de la orice persoana si despre orice problema care

constituie obiectul controlului;

- l) sa propuna retragerea autorizatiei de functionare din punct de vedere al securitatii in munca, daca constata ca, prin modificarea conditiilor care au stat la baza acesteia, nu se respecta prevederile legislatiei in vigoare.
- (2) Masurile luate de inspectorii de munca pot fi contestate pe cale judiciara sau administrative prevazute de lege.

CAPITOLUL V Sanctiuni

Art. 20. - Impiedicarea, in orice mod, de catre un angajator, persoana fizica sau juridica, a inspectorilor de munca sa isi exercite controlul in limitele prevazute la art. 6 si 19 constituie contraventie si se sanctioneaza cu amenda de la 45.000.000 lei la 90.000.000 lei.

Art. 21. - Refuzul unui angajator, persoana fizica sau juridica, de a aduce la indeplinire masurile obligatorii, dispuse de inspectorul de munca, la termenele stabilite de acesta, in limitele si cu respectarea prevederilor art. 6 si 19, constituie contraventie si se sanctioneaza cu amenda de la 30.000.000 lei la 100.000.000 lei.

Art. 22. - (1) Constatarea si sanctionarea contraventiilor prevazute la art. 20 si 21 se fac de catre inspectorii de munca.

(2) Prevederile prezentei legi referitoare la contraventii se completeaza cu dispozitiile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea si sanctionarea contraventiilor, cu modificarile ulterioare*).

(3) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 72/1996 privind finantele publice, un procent de 15% din sumele incasate cu titlu de amenda constituie venituri extrabugetare care se incaseaza, se administreaza, se contabilizeaza si se utilizeaza de inspectia Muncii.

(4) Veniturile prevazute la alin. (3) se vor folosi pentru acoperirea unei cote-parti din cheltuielile curente de capital, precum si pentru constituirea si utilizarea, numai pana la data aplicarii prevederilor art. 14, a fondului de stimulare a personalului incadrat la aceasta institutie. Modul de repartizare a stimulentei se stabileste prin decizie emisa de inspectorul general de stat.

*) Legea nr. 32/1968, publicata in Buletinul Oficial, Partea I, nr. 148 din 14 noiembrie 1968, a fost abrogata prin Ordonanta Guvernului nr. 2 din 12 iulie 2001, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001 (aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 180/2002, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 268 din 22 aprilie 2002).

La art. 48 din Ordonanta Guvernului nr. 2/2001 se prevede ca ori de cate ori intr-o lege speciala sau in alt act normativ anterior se face trimitere la Legea nr. 32/1968 privind stabilirea si sanctionarea contraventiilor, aceasta se va socoti facuta la dispozitiile corespunzatoare ale Ordonantei Guvernului nr. 2/2001.

Art. 23. - Inspectorii de munca sunt competenti sa constate si sa sanctioneze toate faptele care, potrivit legii, constituie contraventii si pentru care se prevede ca agentul constatator face parte din personalul Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale, al directiilor generale de munca si solidaritate sociala si al inspectoratelor teritoriale de munca.

Art. 24. - In cazul savarsirii repetate de catre angajatori a unor abateri grave de la prevederile legislatiei muncii sau de la normele de securitate si sanatate in munca, inspectia Muncii poate cere radierea persoanei juridice din registrul comertului.

CAPITOLUL VI Dispozitii finale

Art. 25. - (1) inspectia Muncii preia in administrare de la Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale, pe baza de protocol, cladirile si terenurile aferente, precum si toate celelalte bunuri necesare activitatilor specifice.

(2) Pentru dezvoltarea activitatilor proprii autoritatile publice centrale sau locale vor atribui inspectiei Muncii, cu prioritate, in conditiile prevazute de lege, terenuri, cladiri si spatii.

Art. 26. - (1) Sumele realizate in conditiile art. 7, care se gestioneaza in regim extrabugetar, se pastreaza la trezoreria statului si sunt purtatoare de dobanda.

(2) Sumele prevazute la alin. (1), neutilizate pana la sfarsitul anului, se reporteaza in anul urmator, putand fi utilizate cu aceleasi destinatii.

Art. 27. - Personalul preluat de catre inspectia Muncii de la Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale se considera transferat in interesul serviciului.

Art. 28. - (1) Prezenta lege intra in vigoare la 90 de zile de la data publicarii ei in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(2) Hotararea Guvernului nr. 188/1999 privind organizarea si functionarea Ministerului Muncii si Protectiei Sociale se modifica in mod corespunzator**).

(3) Pe data intrarii in vigoare a prezentei legi se abroga art. 181 si 182 din Codul muncii, aprobat prin Legea nr. 10/1972, publicata in Buletinul Oficial, Partea I, nr. 140 din 1 decembrie 1972, precum si orice dispozitii contrare prevederilor prezentei legi.

**) Hotararea Guvernului nr. 188/1999 a fost abrogata prin Hotararea Guvernului nr. 4/2001 privind organizarea si functionarea Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 9 din 9 ianuarie 2001. Aceasta lege a fost adoptata de Camera Deputatilor in sedinta din 10 mai 1999, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constitutia Romaniei.

PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR,
PAULA IVANESCU

Aceasta lege a fost adoptata de Senat in sedinta din 10 mai 1999, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constitutia Romaniei.

PRESEDINTELE SENATULUI,

DORU IOAN TARACILA

Bucuresti, 16 iunie 1999.
Nr. 108.